

A Kúria a dr. Baki László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bősze László ügyvéd által képviselt I.r., II.r. alperesek ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és elmaradt munkabér megfizetése iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.196/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.039/2011/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.039/2011/6. számú ítéletét a felülvizsgálattal érintett részében hatályában fenntartja, egyebekben nem érinti. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa, a II.r. alperesnek 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felperes 2005. július 2-ától állt az alperes alkalmazásában bolti eladó munkakörben. A munkavégzésének helye az I.r. alperes által bérelt, a v. vásárcsarnok területén lévő üzlet volt, amelyben egyedül árusított halat. A felperes 2010. január 21-étől 2010. március 22-éig keresőképtelen volt. Az I.r. alperes 2010. március 6-án a bérleti jog átruházására vonatkozó megállapodást kötött a V.H. Kft-vel, ezzel sor került a felperes munkavégzésének helyét képező üzlethelyiség átadására. A felperes 2010. március 1. és 6. között - a keresőképtelenségétől függetlenül - részt vett a bérleti jog átadását megelőző leltározásban, a bolt készletét március 6-án adta át. A V.H. Kft. 2010. március 26-án nyitotta ki az üzletet, amelyben másik bolti eladót alkalmazott, akit a felperes folyamatosan szaktanácsokkal látott el. A felperes munkaviszonyát az I.r. alperes a 2010. március 29-én kelt rendkívüli felmondással megszüntette arra történő hivatkozással, hogy 2010. március 23-án a keresőképeségének első napján a munkahelyén nem jelent meg, és a munkáltatót a távollétéről nem tájékoztatta. A felperest 2010. április 8-ától kezdődően a V.H. Kft az üzletben továbbra is bolti eladóként foglalkoztatta az általuk kötött munkaszerződésnek megfelelő új feltételekkel. A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I.r. alperes jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát, és kérte a jogellenes munkaviszony megszüntetéséhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazását. Ezen túlmenően munkabér különbözet megfizetésére irányuló kereseti kérelmet is előterjesztett hivatkozva arra, hogy a 2010. november 1-jétől irányadó munkaszerződés-módosítás szerint az alperes bruttó 160.000 forint munkabérért alkalmazta, azonban ténylegesen ennél

kevesebbet fizetett a részére. A II.r. alperes vonatkozásában a Gt. 108. §-a szerinti mögöttes felelősség megállapítását kérte. A Veszprémi Munkaügyi Bíróság a 2.M.196/2010/17. számú ítéletével megállapította, hogy a 2010. április 29-ei rendkívüli felmondás jogellenes. A felperes munkaviszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 582.000 forint elmaradt munkabért és kamatait, 96.000 forint felmentési időre járó bért, 640.000 forint végkielégítést, 960.000 forintot a jogellenesség jogkövetkezményeként, továbbá 1.903.662 forint munkabér-különbözetet és a törvényes kamatát, valamint 190.000 forint perköltséget, és az államnak 230.000 forint eljárásai illetéket. Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően megállapította, hogy amennyiben az I.r. alperes társasági vagyona nem fedezi a felperesnek járó kötelezettségeket, a II.r. alperes a társasági vagyona által nem fedezett kötelezettségeiért felel. Az ítélet indokolása szerint a bérleti jog átruházása folytán a munkáltató személyében az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogutódlás következett be, amelynek következtében a munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek a jogelőd munkáltatóról a jogutód munkáltatóra szálltak át. A felperesnek a keresőképtelenségének lejártát követően munkavégzési kötelezettsége már a V.H. Kft.-nél volt, így az I.r. alperes e kötelezettség elmulasztására hivatkozással jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A felperes munkabér-különbözet iránti igényét azért találta megalapozottnak a munkaügyi bíróság, mert a felperes a csatolt bérjegyzékek szerint nem kapta meg a 2007. november 1-jei munkaszerződés-módosítás alapján járó bruttó 160.000 forintos munkabérét. A II.r. alperes mögöttes felelősségét pedig a Gt. 108. §-a alapján állapította meg. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 3.Mf.20.039/2011/6. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította, az alpereseket a perköltség viselése alól mentesítette. Kötelezte a felperest, hogy az I., és a II.r. alperesnek külön-külön 60.000 forint perköltséget fizessen meg. Rendelkezett arról, hogy az illetéket az állam viseli. A másodfokú ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a perbeli esetben jogutódlás következett be 2010. március 6-án a bérleti jog átadásával. Ennek időpontjában az I.r. alperes munkáltatói jogosítványai megszűntek, ezt követően a felperessel szemben semmilyen munkáltatói intézkedésre nem volt jogosult, ebből következően intézkedése a rendkívüli felmondás tekintetében hatálytalan. A munkabér-különbözet megfizetésére irányuló kereseti kérelmet azért nem találta megalapozottnak, mert a felperesnek ezt az igényét az Mt. 85/A. § (1) bekezdése alapján a jogutód munkáltatóval szemben kellett volna érvényesítenie. Tekintettel arra, hogy a pert nem vele szemben indította, az ítéletnek az a rendelkezése, amely az I.r. alperest munkabér-különbözet megfizetésére kötelezte, jogsértő. A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős

ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Álláspontja szerint a Ptk. 200. § (1) bekezdése, a 205. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 207. §-a ellentmondásban van az Mt. 85/A. §-ával. A felek szerződési szabadságának általános elvét sérti, ha egy másik jogszabály - jelen esetben a Munka törvénykönyve - korlátozza a jogaikat. A helyes joggyakorlat az lenne, ha a felek háromoldalú megállapodása döntene a jogutódlás kérdésében. Sérelmezte a felperes azt is, hogy nem ismerhette meg az I.r. alperes és a V.H. Kft. által kötött szerződést, nincs arra vonatkozó bizonyíték, hogy a továbbfoglalkoztatásáról a szerződésben megállapodtak volna. Álláspontja szerint a jogutódlás ténye a munkáltatói intézkedést nem tette „érvénytelenné”. Az I.r. alperes jelenleg is létezik, több boltot üzemeltet. A másodfokú bíróság ezenfelül helytelenül értelmezte az Mt. 85/A. §-át, azt nem vetette össze az Mt. 75/A. §-ában, valamint a 76. §-ában foglaltakkal sem. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az alperes megsértette az Mt. 3. § (2) bekezdésében, valamint az Mt. 4. §-ában foglaltakat. A felperes a 2011. június 20-án érkezett felülvizsgálati kérelmét a 2011. október 13-án érkezett beadványában kiegészítette azzal, hogy a felülvizsgálati eljárásban hozott döntés terjedjen ki a keresetében érvényesített munkabér-különbözetre is, az ezzel kapcsolatos indokait a felperes nem közölte, ugyanakkor előadta azt, hogy e tárgykörben a jogerős ítélet meghozatalát követően új keresetet nyújtott be, amelynek folytán indult eljárás jelenleg szünetel. Az alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben kérték a jogerős ítélet hatályban tartását hivatkozva arra, hogy az eljáró bíróságok által megállapított jogutódlást a felülvizsgálati kérelmében a felperes sem vitatta, csupán azt sérelmezte, hogy a jogutódlás ténye érvénytelenné (helyesen: hatálytalanná) tette az I.r. alperes intézkedését. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani, és abban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányult, továbbá elő kell adni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja [Pp. 272. § (1), (2) bekezdés]. Tekintettel arra, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmének a munkabér-különbözetre vonatkozó kiegészítését a 60 napos határidőn túl terjesztette elő, az abban foglaltak érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség. A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél az első-, és a másodfokú eljárás során nem utalt, amelyre nézve a bizonyítékait nem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH.2002.447.). A felperes az első-, és a másodfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes az Mt. 3. § (2) bekezdésébe, illetve az Mt. 4. §-ába ütköző módon járt el, így

ennek értékelésére a felülvizsgálati eljárásban már nem kerülhetett sor.

A Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem, illetve az ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felperes a felülvizsgálati kérelmében nem állította azt, hogy a jelen esetben nem valósult meg az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogutódlás, ennek bekövetkezését egyébként a fellebbezési ellenkérelmében maga is kifejezetten állította. Elsősorban arra hivatkozott, hogy a jogutódlás Mt-ben rögzített speciális esete nincs összhangban a Ptk-nak a szerződési szabadságra vonatkozó rendelkezéseivel, illetve hogy azt az Mt. 75/A. §-ában és az Mt. 76. §-ában foglaltakkal összhangban kell vizsgálni. A Munka törvénykönyvének a perbeli időszakban is hatályos, a munkajogi jogutódlásra vonatkozó rendelkezései a Tanács 2001/23/EK irányelvének, mint Unió jogi aktusnak való megfelelést szolgálják. Az irányelv pedig a munkavállalónak a munkaviszony fennmaradásához fűződő jogát kívánja biztosítani, így akár a munkavállaló akarata ellenére is érvényesül az a védelmi cél. A munkajogi jogutódlásnál szóba sem kerülhet a felek szerződéskötési akaratával kapcsolatos kérdéskör (Ptk. 200. §, 205. §, 206. §, Mt. 75/A. §, 76. §), hiszen a munkáltató személyében történő változásra a törvény erejénél fogva kerül sor, amelynek alapvető joghatása a munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek változatlan átszállása. Ahhoz, hogy a jogutód munkavállalóval létrejöjjön a munkaviszony, nincs szükség munkaszerződés megkötésére sem, így nem lehet vizsgálni a felek szerződéskötési akaratát sem (BH.2009.90.). 2010. március 29-án a II.r. alperes a korábban bekövetkezett jogutódlásra tekintettel már nem gyakorolt munkáltatói jogokat a felperessel szemben, így az e napon kelt rendkívüli felmondás már nem alkalmas semmilyen joghatás kiváltására, ezért helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy hatálytalan, ezért a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményeit e tekintetben nem lehet alkalmazni. Az I.r. alperes a vonatkozásában már fenn nem álló munkaviszonyt joghatás kiváltására alkalmas módon nem szüntethette meg. E tekintetben tehát tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra is, hogy a másodfokú bíróság jogszabályellenes következtetésre jutott akkor, amikor a rendkívüli felmondást érvénytelennek tekintette, ilyen megállapítást ugyanis a jogerős ítélet nem tartalmaz. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. A felperes perköltség viselési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a, valamint a 73/2009. (XII.22.) IRM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. március 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó

Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő